พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558

การดำเนินงานของคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

(คณะกรรมการ วลพ.)

พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 มาตรา 14

กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (คณะกรรมการ วลพ.) มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. วินิจฉัยปัญหาที่มีการยื่นคำร้องว่ามีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ
2. กำหนดมาตรการชั่วคราวก่อนมีคำวินิจฉัยเพื่อคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์แก่ผู้เสียหาย
3. ออกคำสั่ง ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อระงับและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ รวมทั้งให้การเยียวยาผู้เสียหาย
4. ยื่นเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด



โดยประธานกรรมการ วลพ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ วลพ. เพื่อช่วยคณะกรรมการ วลพ. ในการพิจารณาคำร้อง ซึ่งคณะอนุกรรมการ วลพ. ***แต่ละคณะจะประกอบด้วยกรรมการ วลพ. จำนวน 3 คน*** *และ****ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอก จำนวน 2 – 3 คน*** *ร่วมเป็นอนุกรรมการ*

การยื่นคำร้อง

ผู้ที่เห็นว่าตนได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ สามารถยื่นคำร้องหรือขอให้องค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ วลพ. เพื่อพิจารณาวินิจฉัย โดยสามารถยื่นด้วยการร้องด้วยวาจาต่อผู้รับคำร้องหรือยื่นคำร้องด้วยตนเองส่งไปรษณีย์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากอยู่ต่างจังหวัด สามารถยื่นต่อศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดได้

โดยต้องยื่นภายในกำหนดเวลา 1 ปีนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้อง ซึ่งมีการยื่นคำร้อง ต้องประกอบด้วย



ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง



ชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกร้อง



ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ตนได้รับหรือจะได้รับความเสียหายในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ



พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)



คำขอหรือความประสงค์ของผู้ร้อง



ลายมือชื่อของผู้ร้อง

เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ วลพ. จะตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องเบื้องต้น และเสนอคำร้องนั้นต่อคณะกรรมการ วลพ.

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

การพิจารณาของคณะกรรมการ วลพ.

คณะกรรมการ วลพ. ต้องตรวจสอบคำร้องและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน นับแต่วันที่กรมได้รับคำร้อง ซึ่งคณะกรรมการ วลพ. อาจรับคำร้องไว้พิจารณาเอง หรือมอบคำร้องให้คณะอนุกรรมการ วลพ. ดำเนินกระบวนพิจารณาก็ได้

คำร้องที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้คณะกรรมการรับคำร้องดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา ได้แก่

1. คำร้องที่ผู้ร้องมิได้เป็นผู้มีสิทธิร้อง
2. คำร้องที่ผู้ร้องไม่ได้เป็นผู้ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และมิใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว
3. คำร้องที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ปี นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้อง
4. คำร้องที่ผู้ร้องไม่ได้เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ยื่นคำร้องแทน
5. คำร้องซึ่งเป็นเรื่องที่เคยมีการยื่นให้พิจารณาและมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว
6. คำร้องที่ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบฯ
7. ร้องที่ได้ถอนคำร้องไปแล้ว



โดยเมื่อตรวจสอบคำร้องแล้วพบลักษณะต้องห้ามดังกล่าวข้างต้น จะมีคำสั่งจำหน่ายคำร้องออกจากสารบบคำร้อง หากตรวจสอบคำร้องแล้วไม่พบลักษณะต้องห้ามดังกล่าวข้างต้น จะมีการส่งสำเนาคำร้องและสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ วลพ. หรือคณะอนุกรรมการให้ผู้ถูกร้องภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการ วลพ. มีคำสั่ง และดำเนินกระบวนพิจารณาตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณา และการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และรายงานผลการพิจารณาคำร้อง ต่อคณะกรรมการ วลพ.

คณะกรรมการ วลพ. ต้องดำเนินกระบวนพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ วลพ. ตรวจสอบคำร้องและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ ในกรณีมีความจำเป็นต้องขยายระยะเวลาดำเนินการ ให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณา

คณะกรรมการ วลพ. หรือคณะอนุกรรมการ มีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงในการพิจารณาคำร้องได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี ซึ่งอาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากการไต่สวนคู่กรณี พยานบุคคล พยานเอกสารอื่นนอกจากพยานหลักฐานของคู่กรณีตามที่ปรากฏในคำร้องหรือคำให้การแก้คำร้องก็ได้ โดยคณะกรรมการ วลพ. หรือคณะอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา โดยผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกชี้แจงข้อเท็จจริง ตอบหนังสือสอบถาม หรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ***ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ***

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

การวินิจฉัยคำร้อง

คณะกรรมการ วลพ. อาจมีคำวินิจฉัย ดังนี้

1



ไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

2



ยกคำร้อง

3



ออกคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกการกระทำใด ๆ เพื่อระงับ คุ้มครองและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

4



ให้ชดเชยและเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ร้อง โดยให้คณะกรรมการ วลพ. กำหนดจำนวนเงินไว้ในคำวินิจฉัย ซึ่งไม่เกินจำนวนเงินตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศกำหนด

5



มีคำวินิจฉัยอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นว่าเป็นการยุติธรรมเพื่อคุ้มครองและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

เมื่อคณะกรรมการ วลพ. ได้วินิจฉัยคำร้องเสร็จแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ***แจ้งเป็นหนังสือให้คู่กรณีทราบภายใน 3 วัน นับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย***

คู่กรณีและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วลพ. โดยจะมีพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ติดตามและสอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตาม หากผู้ใดฝ่าฝืน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อกรมและคณะกรรมการ วลพ. เพื่อดำเนินการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป โดยผู้ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ วลพ. ***ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*** *หากคู่กรณีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วลพ. ให้คู่กรณีมีสิทธิฟ้องศาลปกครองได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง*

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือ ชดเชยและเยียวยา หรือบรรเทาทุกข์ ตาม พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558

ขั้นตอนที่ 1 : ผู้ที่สามารถยื่นได้

ผู้ที่สามารถยื่นได้ : ผู้เสียหายที่คณะกรรมการ วลพ. วินิจฉัยว่าถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ



สามีหรือภริยา สามารถเป็นผู้ยื่นคำขอแทนได้



กรณีมอบอำนาจให้ผู้ดูแล หรือบุคคลอื่นใดยื่นคำขอแทน
ต้องมีหนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหาย พร้อมเหตุผลและความจำเป็น



กรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ ไม่สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้
ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล สามารถเป็นผู้ยื่นคำขอแทนได้

ซึ่งผู้เสียหายต้องยื่นภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วลพ.

ขั้นตอนที่ 2 : เอกสารและหลักฐานประกอบการยื่นขอรับการชดเชยและเยียวยา



เอกสารและหลักฐานประกอบการยื่น

1. คำขอรับการชดเชยและเยียวยาตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วลพ. (แบบ ทพ. 03) ของผู้เสียหาย
2. สำเนาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วลพ.
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายหรือสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
4. สำเนาทะเบียนบ้าน
5. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ สกุล (ถ้ามี)
6. กรณีผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล สามีหรือภริยา ยื่นคำขอแทนผู้เสียหาย มีเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้
   - สำเนาเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการมีอำนาจปกครองผู้เยาว์ กรณียื่นคำขอแทนผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์
   - สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่แต่งตั้ง ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล กรณียื่นคำขอแทนผู้เสียหายที่เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ หรือผู้ไร้ความสามารถ
   - สำเนาทะเบียนสมรส กรณียื่นคำขอแทนผู้เสียหายที่เป็นคู่สมรส
7. กรณีผู้ดูแลหรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำขอแทนผู้เสียหาย มีเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้
   - บัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่ายของผู้ยื่นคำขอ กรณีที่ไม่มีบัตรประชาชน
   - หนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหาย พร้อมเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได



แบบ ทพ.03



สำเนาคำวินิจฉัย



สำเนาบัตร ปชช.



สำเนาทะเบียนบ้าน



หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)



เอกสารอื่น
(ถ้ามี/แล้วแต่กรณี)

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือ ชดเชยและเยียวยา หรือบรรเทาทุกข์ ตาม พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 3 : วิธีการยื่นขอรับการชดเชยและเยียวยา

สามารถยื่นได้ที่ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน (นับวันประทับตารับหนังสือเป็นวันที่ยื่นคำขอ)
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว 225 ถ.ราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ขั้นตอนที่ 4 — กลุ่มบริหารกองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ **ลงทะเบียนรับเอกสาร**

ขั้นตอนที่ 5 — กลุ่มบริหารกองทุนฯ ตรวจสอบเอกสารและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกองทุนฯ **ภายใน 7 วันทำการ**

ขั้นตอนที่ 6 — **คณะกรรมการกองทุนฯ ประชุมพิจารณาเพื่ออนุมัติการจ่ายเงินชดเชยและเยียวยา**
โดยจะมีประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีคำขอ

ขั้นตอนที่ 7 : ขั้นตอนการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยและเยียวยาผู้เสียหาย

ตารางพิจารณาจ่ายเงินชดเชยและเยียวยาผู้เสียหาย ตามระเบียบ สทพ.

รายการ	อัตราไม่เกินคนละ (บาท)
1. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการงานได้ตามปกติ	วันละ 300 บาท ไม่เกิน 1 ปี
2. ค่าสูญเสียโอกาสที่เป็นค่าเสียหายในเชิงพาณิชย์	ไม่เกิน 30,000 บาท
3. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ	ให้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท
4. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินคดี (เช่น ค่าฤชาธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ)	ให้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท
5. การชดเชยและเยียวยาในรูปแบบหรือลักษณะอื่น	ตามที่คณะกรรมการ วลพ. เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 30,000 บาท

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือ ชดเชยและเยียวยา หรือบรรเทาทุกข์ ตาม พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 8

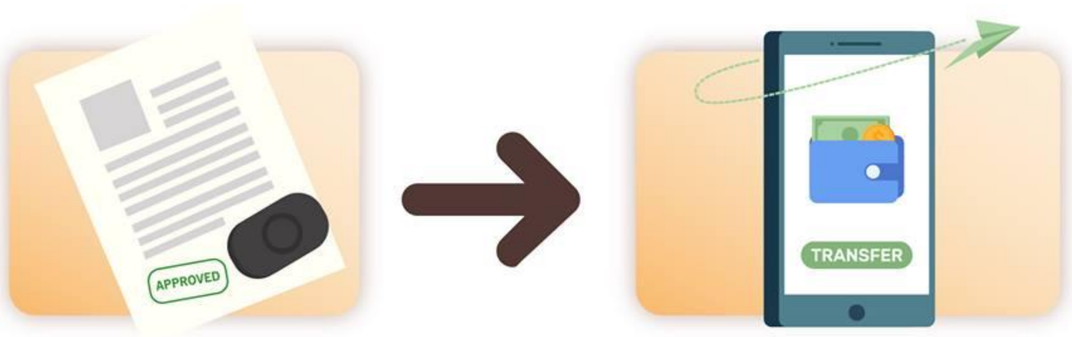
กลุ่มบริหารกองทุนฯ มีหนังสือแจ้งให้ผู้เสียหาย **ทราบผลการพิจารณา ภายใน 7 วันทำการ**

ขั้นตอนที่ 9

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development

New GFMIS Thai

กลุ่มบริหารกองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินชดเชยและเยียวยาผ่านระบบ GFMIS **ภายใน 7 วันทำการ** นับจากวันที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ อนุมัติการจ่ายเงินชดเชยและเยียวยา



โดยผู้เสียหายจะได้รับเงินโอนเข้าบัญชีธนาคาร
รวมระยะเวลานับจากวันที่ยื่นคำขอรับการชดเชยและเยียวยา **ไม่เกิน 30 วัน** โดยสั่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้เสียหาย

ตารางค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือ ชดเชยและเยียวยา หรือบรรเทาทุกข์

ขั้นตอนการอยู่ระหว่างการวินิจฉัยของ วลพ.

กรณี วลพ.มีหนังสือเชิญผู้ร้อง/พยานฝ่ายผู้ร้องให้ข้อมูลประกอบการไต่สวน	
ค่าใช้จ่ายที่เบิกได้	***อัตรา***
1. ไต่สวน ณ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	
1.1 ค่าพาหนะรถรับจ้างจากที่พัก/หน่วยงาน ถึงสถานีขนส่งจังหวัด ไป-กลับ 2 เที่ยว	จ่ายจริง ไม่เกินเที่ยวละ 200 บาท
1.2 ค่ารถรับจ้างจากสถานีขนส่งจังหวัด ถึงสถานีขนส่งกรุงเทพฯ ไป–กลับ 2 เที่ยว	จ่ายจริง ชั้นประหยัด
1.3 ค่ารถรับจ้างจากสถานีขนส่งกรุงเทพฯ ถึงกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ไป–กลับ 2 เที่ยว	จ่ายจริง ไม่เกินเที่ยวละ 250 บาท
2. ไต่สวน ณ ภูมิลำเนาผู้ร้อง/พยานฝ่ายผู้ร้อง	
2.1 ค่าพาหนะรถรับจ้างจากที่พัก/หน่วยงาน ถึงสถานที่ไต่สวน ณ ภูมิลำเนาผู้ร้อง ไป-กลับ 2 เที่ยว	จ่ายจริง ไม่เกินเที่ยวละ 200 บาท

หมายเหตุ : *คณะกรรมการฯ จะพิจารณาเป็นรายกรณีให้สามารถเบิกได้ตามจ่ายจริง ในกรณีที่มีการไต่สวนในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่ห่างไกล*

“ไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้” ในกรณีผู้ร้องหรือพยานฝ่ายผู้ร้องเดินทางมาเอง โดยไม่มีหนังสือเชิญมา เพื่อให้ข้อมูลประกอบการไต่สวน

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Department of Women's Affairs and Family Development